

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 469)

Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/697)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-1284/5490

17.12.1997

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu'na 9.12.1997 tarihinde kararlaştırılan "Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz
Başbakan

GENEL GEREKÇELER

24.6.1995 tarih ve 559 sayılı Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 üncü maddesiyle Türk Ticaret Kanununun 272 nci, 9 uncu maddesi ile de aynı Kanunun 507 nci maddesinde değişiklik yapılarak, asgari sermaye miktarı anonim şirketler için 500 bin liradan 5 milyar liraya, limited şirketler için 10 bin liradan 500 milyona liraya çıkarılmıştır.

27 Haziran 1995 tarih ve 22326 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak aynı tarihte yürürlüğe giren sözkonusu Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrasında, anılan şirketlerin sermayelerini yukardaki miktarlara çıkararak tescil ettirmeleri için bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımı tarihinden itibaren iki yıllık bir süre tanınmış ve belirtilen süre içerisinde bunu yerine getirmeyen şirketlerin münfesiha olmaları öngörülmüştür.

Bakanlığımıza yapılan başvurulardan, pek çok sayıda şirketin verilen iki yıllık süreye rağmen, sermaye miktarlarını anılan KHK'de öngörülen miktarlara yükseltmedikleri ve bunun sonucunda münfesiha duruma düştükleri anlaşılmıştır. Bu şirketlerden pek çoğu ticarî faaliyetlerini sürdürmek istemelerine rağmen, KHK'nin geçici 2 nci maddesinin öngördüğü sürenin dolmuş olması nedeniyle hukuken buna imkân bulamamaktadırlar. Geçici 2 nci maddenin getirilmesinin amacı şirketlerin feshi olmayıp, sadece sermayelerinin yükseltilmesinin sağlanması olduğundan, faaliyet göstererek tüzel kişiliklerini sürdürmek isteyen şirketlere süre yönünden bir imkân daha verilmesinin uygun olacağı ve böylece pek çok formaliteyi gerektiren tasfiye işlemlerine de gerek kalmayacağı değerlendirilmektedir.

Bu çerçevede faaliyetlerini sürdürmek isteyen anonim ve limited şirketlerin münfesiha duruma düşerek tasfiye edilmelerinin önlenmesi, dolayısıyla ilgili pay sahipleri ile şirket alacaklılarının zararına yol açılmaması amacıyla 559 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede sermaye artırımı için öngörülen iki yıllık süre, dört yıla çıkarılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. – Halen faaliyette bulunan ve bulunmak isteyen ancak verilen süre içerisinde sermayelerini herhangi bir sebebe bağlı olarak artıramayan şirketlerin münfesiş duruma düşmelerinin önlenmesini teminen iki yıllık süre dört yıla çıkarılmaktadır.

Madde 2. – Yürürlük maddesidir.

Madde 3. – Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

14.1.1998

Esas No. : 11697

Karar No. : 29

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nca hazırlanarak Bakanlar Kurulu'nca 17.12.1997 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 22.12.1997 tarihinde Esas Komisyon olarak Komisyonumuzu, Tali Komisyon olarak da Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilen "Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 12.1.1998 tarihinde yaptığı 29 uncu birleşimde Hükümeti temsilen Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalın Erez'in başkanlığında, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, 24.6.1995 tarihli ve 559 sayılı Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 üncü maddesiyle Türk Ticaret Kanununun 272 nci, 9 uncu maddesi ile de aynı Kanunun 507 nci maddesinde değişiklik yapılarak, asgari sermaye miktarı anonim şirketleri için 500 bin liradan 5 milyar liraya, limited şirketler için de 10 bin liradan 500 milyon liraya çıkarılmıştır. Söz konusu Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrasında, anılan şirketlerin sermayelerini yukarıdaki miktarlara çıkararak tescil ettirmeleri için bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımı tarihinden itibaren iki yıllık bir süre tanınmış ve bu süre içerisinde bunu yerine getirmeyen şirketlerin münfesiş olacakları hüküm getirilmiştir.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde, Tasarı ile; 599 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile verilen iki yıllık süreye rağmen, sermaye miktarlarını anılan Kanun Hükmünde Kararname'de öngörülen miktarlara yükseltmeyen ancak, faaliyetlerini sürdürmek isteyen anonim ve limited şirketlerin, münfesiş duruma düşerek tasfiye edilmelerinin önlenmesi, dolayısıyla ilgili pay sahipleri ile şirket alacaklılarının zararına yol açılmaması amacıyla 599 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede sermaye artırımını için öngörülen iki yıllık sürenin dört yıla çıkarılmasının amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde;

– Sermayesini verilen süre içerisinde, Kanunda belirtilen miktara çıkartamayan şirketlerin münfesiş duruma düşebilecekleri,

– Faaliyet göstererek, tüzel kişiliklerini sürdürmek isteyen şirketlere süre yönünden bir imkân sağlanmasının yararlı olacağı,

– Hem kurumsallaşmayı teşvik eden, hem de naylon şirketlerin ortadan kalkmasını sağlayacak olan yeni düzenlemenin yerinde olduğu,

Gibi görüşler dile getirilmiştir.

Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise; sermaye artırımının yerine getirilme nedeninin, Türk Ticaret Kanununda belirtilen miktarlardan değil, gerekli uyarıların yapılmış olmasına rağmen şirketlerin ihmalinden kaynaklandığı, süre bitince de Kanun engelinin ortaya çıktığı ifade edilmiştir.

Bu görüşmeler sonucunda, Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının,

– 1 inci maddesinde yer alan “dört yıl” ibaresinin, verilen sürenin üç yıl ile sınırlı tutulması uygun mütalâa edildiğinden, “üç yıl” olarak değiştirilmesi suretiyle,

– Yürürlük ve yürütmeye ilişkin, 2 ve 3 üncü maddeleri aynen,

Kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Biltekin Özdemir</i>	<i>Metin Şahin</i>
Samsun	Antalya
Sözcü	Kâtip
<i>Süleyman Hatinoğlu</i>	<i>Miraç Akdoğan</i>
Artvin	Malatya
Üye	Üye
<i>Mustafa Küpeli</i>	<i>Aydın Tümen</i>
Adana	Ankara
Üye	Üye
<i>Cafer Tufan Yazıcıoğlu</i>	<i>Ataullah Hamidi</i>
Bartın	Batman
Üye	Üye
<i>Mustafa Çiloğlu</i>	<i>Ertuğrul Yalçınbayır</i>
Burdur	Bursa
Üye	Üye
<i>Ali Rahmi Beyreli</i>	<i>Aslan Polat</i>
Bursa	Erzurum
Üye	Üye
<i>Mustafa Balçılar</i>	<i>Halil Yıldız</i>
Eskişehir	Isparta

(İmzada Bulunamadı.)

Üye
Refik Aras
İstanbul
Üye
Şinasi Altuner
Karabük
Üye
Hadi Dilekçi
Kastamonu
Üye
Necdet Tekin
Kırklareli
Üye
Doğan Baran
Niğde
Üye
Cevat Ayhan
Sakarya

Üye
Esat Büttin
Kahramanmaraş
Üye
Çetin Bilgir
Kars
Üye
Nurettin Kaldırımçı
Kayseri
Üye
Süleyman Çelebi
Mardin
Üye
Abdüllatif Şener
Sivas
(İmzada Bulunamadı.)
Üye
Cemal Alişan
Samsun

Üye
Hasan Çağlayan
Çorum
(İmzada Bulunamadı.)

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRK TİCARET KANUNUNUN BAZI MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. – 24.6.1995 tarihli ve 559 sayılı Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “iki yıl” ibaresi “dört yıl” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2. – Bu Kanun 27.6.1997 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

<i>A. Mesut Yılmaz</i> Başbakan Devlet Bakanı ve Başb. Yard.	Millî Sav. Bak. ve Başb. Yard.
<i>B. Ecevit</i> Devlet Bakanı	<i>İ. Sezgin</i> Devlet Bakanı
<i>G. Taner</i> Devlet Bakanı	<i>H. Özkan</i> Devlet Bakanı
<i>Y. Seçkiner</i> Devlet Bakanı	<i>I. Saygın</i> Devlet Bakanı
<i>Prof. Dr. H. S. Türk</i> Devlet Bakanı V.	<i>Prof. Dr. S. Yıldırım</i> Devlet Bakanı
<i>İ. Sezgin</i> Devlet Bakanı	<i>M. Gürdere</i> Devlet Bakanı V.
<i>Prof. Dr. Ş. Gürel</i> Devlet Bakanı	<i>I. Saygın</i> Devlet Bakanı
<i>Dr. I. Çelebi</i> Devlet Bakanı	<i>M. Yılmaz</i> Devlet Bakanı
<i>R. Şahin</i> Devlet Bakanı	<i>B. Kara</i> Devlet Bakanı
<i>C. Kavak</i> Devlet Bakanı	<i>E. Aşık</i> Devlet Bakanı
<i>R. K. Yücelen</i> Devlet Bakanı	<i>H. Gemici</i> Adalet Bakanı
<i>M. Batallı</i> İçişleri Bakanı	<i>O. Sungurlu</i> Dışişleri Bakanı V.
<i>M. Başesgioğlu</i> Maliye Bakanı	<i>Ş. Gürel</i> Millî Eğitim Bakanı
<i>Z. Temizel</i> Bayındırlık ve İskân Bakanı	<i>H. Uluğbay</i> Sağlık Bakanı
<i>Y. Topçu</i> Ulaştırma Bakanı	<i>H. İ. Özsoy</i> Tarım ve Köyişleri Bakanı
<i>N. Menzir</i> Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	<i>M. Taşar</i> Sanayi ve Ticaret Bakanı
<i>Prof. Dr. N. Çağan</i> Enerji ve Tabii Kay. Bakanı	<i>Y. Erez</i> Kültür Bakanı
<i>M. C. Ersümer</i> Turizm Bakanı	<i>İ. Talay</i> Orman Bakanı
<i>İ. Gürdal</i> Çevre Bakanı V.	<i>E. Taranoğlu</i> Orman Bakanı
<i>R. K. Yücelen</i>	

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
**TÜRK TİCARET KANUNUNUN BAZI MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TASARISI**

MADDE 1. – 24.6.1995 tarihli ve 559 sayılı Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 2.nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “iki yıl” ibaresi “üç yıl” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2. – Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. – Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

